

Antidiskriminační zákon přijat

Gruzínští zákonodárci schválili 2. května takzvaný antidiskriminační zákon. Ten byl následně podepsán prezidentem Margvelašvilim a vstoupil v platnost. Zákon je trnem v oku konzervativním složkám gruzínské společnosti, zejména církvi, neboť mimo jiné zakazuje jakoukoli formu diskriminace na základě sexuální orientace a genderové identity. Patriarcha Ilja II. vyzval věřící k odmítání tohoto zákona a zároveň vyhlásil 17. květen za den rodinných hodnot. Tento den je však zároveň mezinárodním dnem proti homofobii. Církevní aktivisté následně začali shromažďovat podpisy pod petici požadující odstranění sexuální orientace z tohoto zákona a vytvoření nového zákona, který by zakazoval „homosexuální propagandu“. Za prvních deset dní údajně nasbírali již 15 tisíc podpisů.

(EN) <http://eng.kavkaz-uzel.ru/articles/28010/>

(EN) <http://www.rferl.org/content/georgian-church-sets-family-values-day-on-anti-homophobia-day/25381382.html>

(EN) <http://www.rferl.org/content/georgias-antidiscrimination-law-opposed-by-church-comes-into-effect/25376429.html>

(EN) <http://eng.kavkaz-uzel.ru/articles/28260/>

(EN) <http://eng.kavkaz-uzel.ru/articles/28170/>

Uča Nanuašvili, zdroj:
Humanrightshouse.org

Ombudsman: znemožňují nám inspekce věznic

Gruzínský ombudsman Uča Nanuašvili vydal zprávu, ve které kritizuje vedení a pracovníky gruzínských věznic za to, že neumožňují jeho úředníkům inspekce v nápravných zařízeních. Spolupracovníci ombudsmana se prý pravidelně setkávají s agresivními útoky za strany zaměstnanců věznic a jsou při práci omezováni nesmyslnými a neoprávněnými překážkami. Nanuašviliho úřad se na inspekce věznic zaměřil zejména poté, co v září 2012 vyšly najevo důkazy o zneužívání a mučení vězňů.

(EN) <http://eng.kavkaz-uzel.ru/articles/28153/>

Adžárie: protest proti výstavbě vodní elektrárny

Obyvatelé vesnice Gurta pokračují v protestech proti výstavbě nové přehrady, která by znamenala zkázu jejich obce a nenávratné škody na životním prostředí v širokém okolí. Kromě pokračující blokády silnice se rozhodli rovněž bojkotovat nadcházející volby do místních samospráv.

(EN) <http://eng.kavkaz-uzel.ru/articles/28026/>

Asociační dohoda s Gruzii bude podepsána v červnu

Evropská unie je podle předsedy Evropské komise José Manuela Barrosa připravena na podpis Asociační dohody s Gruzii. Mělo by se tak stát 27. června.

(EN) <http://www.rferl.org/content/eu-committed-to-early-signing-of-association-agreement-with-georgia/25393288.html>

Lubomír Zaorálek
zdroj: vlada.cz

Zaorálek navštíví Gruzii a Ázerbájdžán

Ministr zahraničních věcí Lubomír Zaorálek navštíví začátkem června Gruzii a Ázerbájdžán. Se svým gruzínským protějškem bude jednat zejména o přípravách na podpis asociační dohody s EU a prohloubení zóny volného obchodu. V Baku bude rovněž jednat o možném rozšíření vzájemných obchodních vztahů. O tom, zda otevře také téma lidských práv, politických vězňů a stíhání protirežimních aktivistů, není na stránkách MZV však ani zmínka.

(CZ)

www.mzv.cz/jnp/cz/udalosti_a_media/x2014_06_02_ministr_zaoralek_navstivi_azer_bajdzan.html

Demonstrace za obnovení diplomatických vztahů s Ruskem

V Tbilisi se uskutečnila demonstrace za obnovení diplomatických vztahů s Ruskem, která byla organizována koalicí „Euroasijská volba“. Příznivci těsnější spolupráce s Ruskem se následně střetli se zastánci „euro-atlantického směřování“ Gruzie, kteří přišli vyjádřit své názory s vlajkami EU a Ukrajiny.

(EN) <http://eng.kavkaz-uzel.ru/articles/28274/>

Někteří kandidáti blížících se komunálních voleb čelí nátlaku

Až třicet kandidátů pro komunální volby, které se budou v Gruzii konat 15. června, stáhlo svoji kandidaturu. Tři neziskové organizace a také šéf centrální volební komise Tamar Žvania vyzvali k důkladnému vyšetření příčin četných odstoupení kandidátů, které v některých obcích vedlo až k neplatnosti celé kandidátní listiny, neboť ta musí mít určitý minimální počet osob. Největší opoziční strana Sjednocené národní hnutí uvádí, že nátlak na jejich kandidáty přichází zejména z míst, kde mají největší šanci ve volbách uspět. Lídryně Spojené opozice Nino Burdžanadze pak uvedla, že nátlak je koordinovaný místními policisty. Kandidátům je nejčastěji vyhrožováno, že pokud neodstoupí, členové jejich rodiny přijdou o zaměstnání.

(EN) <http://www.civil.ge/eng/article.php?id=27262>

(EN) <http://www.civil.ge/eng/article.php?id=27285>

(EN) <http://www.civil.ge/eng/article.php?id=27292>

(EN) <http://eng.kavkaz-uzel.ru/articles/28293/>

Pochod za dekriminalizaci marihuany v Tbilisi

„Beka není zločinec!“ bylo jedním z hesel, které skandovalo několik desítek převážně mladých lidí 1. června v centru gruzínské metropole. Beka Cikarišvili je jeden z mnoha lidí, kteří se dostali do spárů justice za to, že u nich našla policie pár gramů marihuany. Podle gruzínských zákonů Bekovi teď hrozí 7-14 let vězení.

(EN) <http://dfwatch.net/demonstration-in-tbilisi-for-decriminalization-of-marijuana-86981>

Státní převrat v Abcházii

Na začátku května proběhla v Suchumi série protivládních demonstrací organizovaná Koordinační radou 11 opozičních skupin požadujících rozpuštění kabinetu, výměnu generálního prokurátora a vytvoření přechodné „vlády národní jednoty“ vedené zástupci opozice. Protestujícím vadila především koncentrace moci v rukou prezidenta a neefektivní využívání finančních prostředků plynoucích z velké části z Ruska. V pozadí protestů však stojí zejména vleklá sociální krize a nezaměstnanost, dosahující až 70 procent. Představitelé opozice by také rádi v budoucnu viděli Abcházii součástí Ruskem vedené Euroasijské unie.

Alexandr Ankvab
Zdroj: Wikimedia Commons

Do čela opozice se postavil Raul Chadžimba, bývalý důstojník KGB, předseda vlády z let 2003-2004. Situace znovu eskalovala na samém konci měsíce. Dne 27. května se několik tisíc lidí shromáždilo v centru Suchumi a požadovalo demisi vlády. Poté, co dav zaútočil na prezidentovu residenci, ten pod tlakem vládu rozpustil a odvolal i kritizovaného generálního prokurátora. Poté se uchýlil na ruskou vojenskou základnu u města Gudauta. Část demonstrantů posléze dokonce prezidentovo sídlo obsadila. Přesto, že se prezident Alexandr Ankvab nevzdal svého úřadu, opozice sestavila přechodnou vládu v čele s Valerijem Bganbou, dočasně pověřeným prezidentskými pravomocemi, kterou zákonodárci schválili poměrem 24 hlasů z přítomných 25. Parlament zároveň vyjádřil nedůvěru svému dosavadnímu předsedovi a spojenci

Alexandra Ankvaba Leonidu Lakerbayovi a určil datum předčasných prezidentských voleb na 24. srpna.

Na krizi v Abcházii zareagoval i Kreml a vyslal na místo Putina blízkého spolupracovníka a poradce Vladislava Surkova.

Opozičníci také vnikli do budovy státní televize a rozhlasu a přerušili vysílání.

(EN) <http://www.rferl.org/content/abkhazia-opposition-launches-new-challenge-president/25369601.html>

(RU) <http://www.kavkaz-uzel.ru/articles/243344>

(EN) <http://www.eurasianet.org/node/68415>

(EN) http://voiceofrussia.com/news/2014_05_31/Parliament-decision-to-call-early-election-unconstitutional-Abkhazia-PM-7925/

(EN) <http://www.rferl.org/content/abkhaz-president-shelters-at-russian-military-base/25404997.html>

(EN) <http://eng.kavkaz-uzel.ru/articles/28303/>

(RU) <http://www.kavkaz-uzel.ru/articles/243553>

(EN) <http://www.civil.ge/eng/article.php?id=27293>

(EN) <http://eng.kavkaz-uzel.ru/articles/28297>

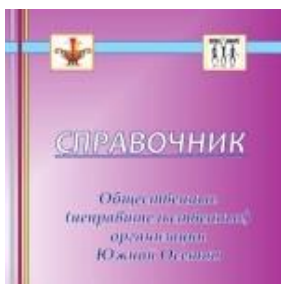
(CZ) http://czech.ruvr.ru/news/2014_05_31/Abchazsky-parlament-jmenoval-uradujiciho-prezidenta-4925/

(EN) <http://eng.kavkaz-uzel.ru/articles/28270/>

Z Jižní Osetie na Ukrajinu do války

V Jižní Osetii se vytváří dobrovolnický oddíl, který se má zapojit do bojů na východě Ukrajiny a „podpořit tak nezávislost Doněcké a Luhanské oblasti“. Nábor organizuje někdejší kandidát na prezidenta Jižní Osetie Alan Kotajev. Podle jeho slov má do Donbasu z Jižní Osetie přijet 100 dobrovolníků. Jejich příjezd se plánuje na 1. června. Zbraně s sebou nepovezou, získají je až na místě.

(RU) http://kavpolit.com/articles/v_juzhnoj_osetii_nabirajut_dobrovoltsev_dlja_donba-4749/

Vyšel knižní přehled jihoosetských neziskových organizací

NESEHNUTÍ podpořilo vydání sborníku neziskových organizací v Jižní Osetii, které zajistila organizace Asociace žen za demokracii a ochranu lidských práv. Více než stostránková publikace vydaná v nákladu 200 ks je jedinečným souhrnem informací o všech neziskových organizacích a občanských iniciativách v Jižní Osetii. Obsahuje kontakty a popis činnosti charitativních, mediálních, kulturních, sociálních, podnikatelských, sportovních,

mládežnických, lékařských, lidsko-právních a vzdělávacích organizací. Celou publikaci v anglickém nebo ruském jazyce i s fotografickou přílohou si můžete stáhnout zde: <http://cestainiciativy.cz/files/sbornik.pdf>

V Jižní Osetii přijali zákon o „zahraničních agentech“

Jihoosetští zákonodárci přijali 7. května zákon, podle kterého musejí všechny nevládní neziskové organizace, které získávají finance z jiných zemí, používat označení „zahraniční agent“. Tyto organizace pak budou kontrolovány častěji, než jiné. Zákon se setkal s odporem části občanského sektoru, neboť činnost řady nevládních organizací bude prakticky znemožněna. Poněkud paradoxní na tomto zákonu je fakt, že se bude vztahovat i na nevládní organizace přijímající peníze z Ruské federace.

(RU) <http://south-osetia.kavkaz-uzel.ru/articles/242235/>

(RU) <http://south-osetia.kavkaz-uzel.ru/articles/242241/>

Turecký prezident pozván na výročí genocidy do Jerevanu

Arménský prezident Serž Sarkisjan pozval svého tureckého kolegu do Jerevanu, aby se zúčastnil ceremonie při příležitosti stého výročí toho, co se v Arménii nazývá genocidou Arménů osmanskými vojsky během 1. světové války, a které připadá na 24. dubna 2015. V Turecku se budou v srpnu konat prezidentské volby, a přesto, že jejich prozatímní favorit Recep Tayyip Erdogan v nedávné době projevil lítost nad masakry Arménů před sto lety, nelze očekávat, že by se slavnostní ceremonie zúčastnil. Nikdo z tureckých vrcholných politiků totiž zatím nevyjádřil ochotu uznat, že šlo ze strany Osmanů o genocidu, a tento postoj zřejmě nadále přetrvá.

(EN) <http://www.rferl.org/content/armenia-invites-turkish-president-to-genocide-anniversary/25400685.html>

V Jerevanu plánují postavit Mikojanovu sochu

Jerevanští radní v čele se starostou Taronem Margarianem rozhodli umístit v centru

Zleva: Mikojan, Stalin, Ordžonikidze.

Zdroj: Wikimedia Commons.

města sochu někdejšího předsedy Nejvyššího sovětu a Stalinova souputníka Anastase Mikojana. Mikojan, který se pohyboval v nejvyšších politických funkcích SSSR od dob Vladimira Iljiče Lenina až do doby Leonida Iljiče Brežněva, je však pro mnoho Arménů nepřijatelný, zejména pro svůj podíl na likvidaci arménské inteligence během čistek v 30. letech 20. století. Proti vztyčení sochy se už ohradili i Poláci, vzhledem k tomu, že Mikojan byl podle archivních materiálů jedním z těch, kdo

spolurozhodli o masové vraždě 22 tisíc polských důstojníků v roce 1940 v Katyni.

(EN) <http://www.eurasianet.org/node/68400>

Kalifornie uznala nezávislost Náhorního Karabachu

Kalifornie se stala pátým americkým státem, který uznal nezávislost Náhorního Karabachu. Proti tomuto kroku samozřejmě vystoupil Ázerbájdžán, jehož představitelé zdůraznili, že tato deklarace nemá žádnou právní váhu a je pouhou provokací. Stanovisko federální vlády USA zůstává ve věci Náhorního Karabachu neměnné - USA uznává celistvost a teritoriální integritu Ázerbájdžánu, tedy včetně Náhorního Karabachu a dalších okresů, které jsou pod kontrolou arménsko-karabašských sil.

(RU) <http://karabakh.kavkaz-uzel.ru/articles/242342/>

(EN) <http://eng.kavkaz-uzel.ru/articles/28060/>

(EN) <http://eng.kavkaz-uzel.ru/articles/28089/>

(EN) <http://eng.kavkaz-uzel.ru/articles/28105/>

Částečná amnestie

Ázerbájdžánský prezident Ilham Alijev udělil 26. května milost 171 odsouzeným. Mezi nimi jsou údajně i čtyři osoby považované za politické vězně - Dašgyn Melikov, Bachtiyar Mamedov, Faramaz Allahverdiev a Fuad Guseinov. Přesto však drtivá většina politických vězňů zůstává za mřížemi. Na začátku roku 2014 jich bylo více než sto a jejich počet stále narůstá.

(EN) <http://eng.kavkaz-uzel.ru/articles/28246/>

Hnutí ReAl se mění na politickou stranu

Ázerbájdžánské opoziční hnutí Republikánská alternativa (ReAl) zahájilo svou přeměnu v politickou stranu téhož jména. Hnutí ReAl vzniklo na přelomu let 2008 a 2009 a od začátku se vymezuje proti autoritářskému režimu prezidenta Alijeva. Představitelé ReAlu shrnují své programové pilíře takto: přeměna Ázerbájdžánu z prezidentské na parlamentní republiku, budování demokratické společnosti a v budoucnosti integrace do EU a NATO. Vůdcem hnutí je Ilgar Mamedov, který momentálně sedí ve vězení, kde si odpykává sedmiletý trest za údajné organizování lednových nepokojů ve městě Ismailly. Vinu však popírá a zastala se ho už řada mezinárodních organizací včetně Evropského soudu pro lidská práva.

(EN) <http://eng.kavkaz-uzel.ru/articles/28276/>

Novinář Parviz Hasimli odsouzen k 8 letům vězení

Novinář a lidskoprávní aktivista Parviz Hasimli byl 15. května odsouzen k 8 letům vězení za údajné nelegální držení zbraní. Podle Hasimliho právníka jsou však všechna obvinění vykonstruovaná a čistě politicky motivovaná. Je proto odhodlán obrátit se na Evropský soud pro lidská práva. Proti rozsudku se ohradila představitelka OBSE pro svobodu médií Dunja Mijatović, jakož i mezinárodní organizace Reportéři bez hranic.

(EN) <http://www.rferl.org/content/azerbaijani-opposition-journalist-jailed-for-eight-years/25385629.html>

(EN) <http://eng.kavkaz-uzel.ru/articles/28158/>

(EN) <http://eng.kavkaz-uzel.ru/articles/28140/>

Reportéři bez hranic: Ázerbájdžán, země represe

Mezinárodní organizace Reportéři bez hranic spustila novou kampaň upozorňující na uvězněné a stíhané novináře v Ázerbájdžánu. Za tímto účelem parafrázuje slogan, který ázerbájdžánská vláda používá na svou propagaci, mimo jiné i na dresech fotbalistů týmu Atlético Madrid. Namísto původního „Ázerbájdžán, země ohně“ se na pozměněném dresu objevilo „Ázerbájdžán, země represe. Víte, kdo doopravdy sponzoruje Atlético Madrid“?

(EN) <http://en.rsf.org/azerbaidjan-do-you-know-who-atletico-madrid-s-22-05-2014,46334.html>

Návštěva francouzského prezidenta v Baku

Prezident François Hollande navštívil ve dnech 11. a 12. května Baku, kde se kromě oficiálních představitelů země setkal také se zástupci občanského sektoru, lidskoprávních organizací a opozičních hnutí, mj. s novinářkou Chadídzou Ismailovou, ředitelkou Institutu pro mír a demokracii (IPD) Lejlou Junus, spoluzakladatelem hnutí ReAl Erkinem Gadirlim a dalšími. Vyhověl tak pozvání 30 čelných představitelů

ázerbájdžánské občanské společnosti, kteří Hollandovi před jeho návštěvou Baku vzkázali, že zlepšení vzájemné obchodní a bezpečnostní situace není možné bez současného zásadního pokroku v oblasti lidských práv. Během Hollandovi návštěvy byli zadrženi a vyhoštěni dva reportéři televize France-2 TV.

(EN) <http://eng.kavkaz-uzel.ru/articles/28102/>

(EN) <http://eng.kavkaz-uzel.ru/articles/28112/>

(EN) <http://eng.kavkaz-uzel.ru/articles/28142/>

Verdikt nad aktivisty NIDA

Bakuský soud vynesl 6. května verdikt nad aktivisty hnutí NIDA, obviněnými z organizování protivládních nepokojů. Osm mladíků bylo odsouzeno k trestům v rozmezí od 6 do 8 let. Venku před soudní síní se shromáždil dav lidí, kteří chtěli vyjádřit odsouzeným mužům solidaritu. Policie však shromáždění rozehnala silou a někteří z protestujících byli zadrženi. Právník Chalil Bagirov, který obžalované zastupoval, opustil na protest soudní síň již během vynášení rozsudků a prohlásil, že soud nerozhodoval na základě zákonů, ale politického zadání. Mezinárodní organizace Amnesty International zorganizovala petici za propuštění odsouzených aktivistů.

(EN) <http://eng.kavkaz-uzel.ru/articles/28051/>

(EN) <http://eng.kavkaz-uzel.ru/articles/28061/>

(EN) <http://www.rferl.org/content/azerbaijani-youth-activists-sentenced-their-supporters-clash-with-police/25374724.html>

petice: (EN) <http://www.amnesty.org/en/appeals-for-action/youth-activists-Azerbaijan>

Bananyarly zbita v policejní cele

Kyamalya Bananyarly, členka Strany lidové fronty Ázerbájdžánu (PFPA), která byla spolu s dalšími protirežimními aktivisty odsouzena k patnáctidennímu pobytu v policejní cele za účast na protivládni demonstraci 6. května, byla ve vězení podle svého právníka bita a mučena. Ten ji navštívil dva dny po jejím zadržení. Podle jeho slov měla na hlavě známky bití. Vzhledem k tomu, že stále zvracela, dá se předpokládat, že utrpěla otřes mozku.

(EN) <http://eng.kavkaz-uzel.ru/articles/28086/>

(EN) <http://eng.kavkaz-uzel.ru/articles/28152/>

Blogger odsouzen za protivládni stránku na Facebooku

Abdula Abilov, jednátřicetiletý blogger, byl 27. května bakuským soudem odsouzen k pěti a půl rokům vězení. Byl shledán vinným z držení a prodeje drog, ačkoli je zřejmé, že toto obvinění bylo vykonstruované a pravým důvodem je facebooková stránka kritizující ázerbájdžánskou vládu. Svědčí o tom například i to, že u výsledku ani před soudem nebyl na otázky týkající se drog vůbec tázán, naopak - soudce a vyšetřovatele zajímala pouze jeho politická aktivita.

(EN) <http://eng.kavkaz-uzel.ru/articles/28262/>

(EN) <http://eng.kavkaz-uzel.ru/articles/28203/>

(EN) <http://www.rferl.org/content/azerbaijan-jails-opposition-blogger/25400283.html>

K odběru měsíčního zpravodajství z jižního Kavkazu se můžete snadno přihlásit na <http://www.cestainiciativy.cz>

Líbí se vám zpravodajství? [Pomozte nám pokračovat v jeho vydávání!](#)

NEzávislé Sociálně Ekologické HNUTÍ – NESEHNUTÍ
tř. Kpt. Jaroše 18, 602 00 Brno, tel.: 543 245 342, e-mail: martin@nesehnuti.cz
<http://www.nesehnuti.cz>

Na vzniku tohoto přehledu zpráv se podíleli:
Štěpán Lohr, Martin Hyt'ha, Milan Štefanec, Kateřina Špácová

Poznámky:

Názvy některých měst i území na jižním Kavkaze se staly součástí politických bojů, které navazují na přímé vojenské konflikty mezi různými znepřátelenými zeměmi. Proto se můžete ve zpravodajství v ruském i anglickém jazyce setkávat s názvy jako Sukhumi/Sukhum, Stepanakert/Khankendi [1], Tskhinvali/Tskhinval, South Ossetia/Tskhinvali Region apod. V tomto zpravodaji se snažíme používat pro pojmenování hlavních měst neuznaných či částečně uznaných území jazykovou podobu, která byla konzultována s Ústavem pro jazyk český Akademie věd České republiky (pokud taková podoba existuje).

Pro bezprostřední vzhled a ilustraci některých názorových postojů politického života na jižním Kavkaze občas uvádíme i odkazy na zdroje, které vyjadřují stanovisko pouze jedné ze zainteresovaných stran či na zdroje, které v žádném případě nelze označit za nezájaté. V žádném případě to neznamená, že se redakce tohoto zpravodaje ztotožňuje se všemi názory či východisky médií, jejichž odkazy uvádíme.

[1] Ázerbájdžán v roce 1991 přejmenoval město na Chankendi a používá pouze tento název, Arménie a arménské obyvatelstvo, které nyní město ovládá, používají název Stěpanakert vzniklý v dobách Sovětského svazu v roce 1923.

TRANSITION

Projekt byl podpořen z prostředků Ministerstva zahraničních věcí ČR v rámci Programu transformační spolupráce ČR.